

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN

ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TẠI
THƯ VIỆN TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA
HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ HÀNH CHÍNH
QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN: TH.S NGUYỄN VĂN THIÊN
SINH VIÊN THỰC HIỆN: ĐỖ QUỲNH TRANG
LỚP: TV39B

HÀ NỘI - 2011

MỤC LỤC

Chương 1. CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA THƯ VIỆN TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ HÀNH CHÍNH QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH.....	09
1.1 Tổng quan về công nghệ thông tin	09
<i>1.1.1 Khái niệm, vai trò của công nghệ thông tin</i>	<i>09</i>
<i>1.1.2 Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thư viện.....</i>	<i>11</i>
1.2 Khái quát về Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.....	16
<i>1.2.1 Lịch sử hình thành và phát triển Thư viện Trung tâm thông tin Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.....</i>	<i>16</i>
<i>1.2.2 Chức năng, nhiệm vụ của Thư viện</i>	<i>17</i>
<i>1.2.3 Nguồn lực thông tin.....</i>	<i>19</i>
<i>1.2.4 Nguồn nhân lực</i>	<i>21</i>
<i>1.2.5 Người dùng tin và đặc điểm nhu cầu tin của Thư viện Học viện CT-HCQG HCM</i>	<i>22</i>
1.3 Ý nghĩa của việc ứng dụng công nghệ thông tin tại Thư viện Viện thông tin khoa học Học viện Chính trị hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.....	26
Chương 2. THỰC TRẠNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TẠI THƯ VIỆN TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC HỌC VIỆN HÀNH CHÍNH CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH	28
2.1 Hạ tầng công nghệ thông tin và phần mềm ứng dụng	28
<i>2.1.1 Hạ tầng công nghệ thông tin.....</i>	<i>28</i>
<i>2.1.2 Phần mềm ứng dụng trong hoạt động thư viện.....</i>	<i>28</i>
2.2 Ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động chuyên môn	34
<i>2.2.1 Phát triển nguồn lực thông tin.....</i>	<i>34</i>
<i>2.2.2 Xử lý thông tin.....</i>	<i>35</i>

2.2.3 Các sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện	36
2.2.4 Hoạt động quản lý thư viện	40
2.3 Nhận xét và đánh giá	41
Chương 3. GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TẠI TRUNG TÂM THÔNG TIN KHOA HỌC HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ HÀNH CHÍNH QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH	44
3.1 Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong công tác xây dựng, quản lý và khai thác nguồn lực thông tin.....	44
3.1.1 Tăng cường nguồn lực thông tin điện tử.....	44
3.1.2 Tăng cường khả năng sử dụng phần mềm Libeka.....	45
3.2 Hoàn thiện và nâng cao chất lượng sản phẩm thông tin- thư viện	46
3.3 Nâng cao trình độ công nghệ thông tin cho cán bộ Thư viện	49
3.4 Đào tạo hướng dẫn người dùng tin	50
KẾT LUẬN.....	52

LỜI NÓI ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngày nay, sự bùng nổ của khoa học công nghệ nói chung và CNTT nói riêng đang tác động mạnh mẽ đến sự phát triển của tất cả các ngành, các lĩnh vực của đời sống xã hội trong đó có hoạt động thông tin – thư viện. Nhiều công nghệ tiên tiến đã được nghiên cứu và ứng dụng vào thực tế hoạt động của các cơ quan thông tin thư viện, từng bước nâng cao chất lượng và hiệu quả phục vụ người dùng tin.

Trong Quyết định số 47/2001/QĐ-TTg ngày 04/04/2001 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt “Quy hoạch mạng lưới các trường Đại học-Cao đẳng Việt Nam giai đoạn 2001-2010” đã nêu rõ: *“Tăng cường năng lực và nâng cao chất lượng hoạt động thư viện; hình thành hệ thống thư viện điện tử kết nối giữa các trường, từng bước kết nối với hệ thống thư viện của các trường đại học, thư viện quốc gia của các nước trong khu vực và trên thế giới. Mở cổng kết nối Internet trực tiếp cho hệ thống giáo dục đại học”*. Chính vì vậy, việc ứng dụng CNTT trong hoạt động thư viện là điều tất yếu và được quan tâm đầu tư phát triển.

Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh là đơn vị trực thuộc Ban Chấp hành Trung ương Đảng và Chính phủ Việt Nam; là trung tâm quốc gia đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt, cao cấp, công chức hành chính, công chức trong bộ máy lãnh đạo, quản lý của các đơn vị sự nghiệp công lập, thành viên hội đồng quản trị, tổng giám đốc, phó tổng giám đốc, giám đốc, phó giám đốc doanh nghiệp nhà nước, cán bộ khoa học chính trị và hành chính của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; là trung tâm quốc gia nghiên cứu khoa học lý luận Mác- Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, nghiên cứu đường lối của Đảng và

chính sách, pháp luật của Nhà nước, nghiên cứu về các khoa học chính trị.

Thư viện – Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh là một bộ phận không thể thiếu của Học viện. Trong những năm qua, Thư viện đã có những bước phát triển cả về lượng và chất, góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học cho đội ngũ cán bộ, giảng viên và học viên trong Học viện. Thư viện có chức năng cung cấp tài liệu (sách, báo, tạp chí, luận văn, luận án...) theo yêu cầu của bạn đọc, tham mưu giúp Giám đốc Học viện quản lý các hoạt động thông tin để phục vụ toàn bộ giảng viên cũng như học viên, thực hiện những chương trình bồi dưỡng về kỹ năng sử dụng CNTT phục vụ công tác chuyên môn của mình... Để thực hiện tốt vai trò của mình, trong suốt quá trình hoạt động, Thư viện luôn quan tâm đến việc ứng dụng CNTT vào các khâu hoạt động của mình để nâng cao chất lượng phục vụ.

Với tầm quan trọng như vậy, việc nghiên cứu, khảo sát cụ thể việc ứng dụng CNTT vào hoạt động của Thư viện – Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh để đưa ra những đánh giá, khuyến nghị, tìm ra những giải pháp khả thi nhằm từng bước nâng cao chất lượng hoạt động của thư viện là một việc làm cần thiết. Xuất phát từ tầm quan trọng và ý nghĩa thực tiễn, tôi đã chọn đề tài: “***Ứng dụng công nghệ thông tin tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh***” với mong muốn nâng cao hiệu quả ứng dụng CNTT vào hoạt động của thư viện nhằm góp phần đưa thư viện phát triển, hòa nhập với các thư viện hiện đại trong và ngoài nước.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu: Ứng dụng CNTT vào hoạt động thư viện.

Phạm vi nghiên cứu: Thư viện – Trung tâm Thông tin khoa học Học viện Chính trị – Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.

3. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp: thống kê, phân tích, tổng hợp.
- Phương pháp điều tra xã hội học: trao đổi, phỏng vấn.
- Phương pháp khảo sát thực tế.

4. Mục đích nghiên cứu

Nâng cao hiệu quả công tác ứng dụng CNTT vào hoạt động thư viện tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.

5. Nhiệm vụ của đề tài

- Hệ thống hoá các vấn đề về cơ sở lý luận về việc ứng dụng CNTT vào hoạt động thư viện.

- Nghiên cứu thực trạng việc ứng dụng CNTT vào hoạt động thư viện tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.

- Đề xuất các giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả ứng dụng CNTT vào hoạt động thư viện tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh.

6. Cấu trúc của đề tài

Ngoài phần lời nói đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, nội dung đề tài được chia làm 3 chương:

Chương I: Công nghệ thông tin và hoạt động của Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

Chương II: Thực trạng ứng dụng công nghệ thông tin tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

Chương III: Giải pháp nâng cao hiệu quả ứng dụng công nghệ thông tin tại Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành của mình tới ThS. Nguyễn Văn Thiên, người đã hướng dẫn và định hướng cho tôi nghiên cứu đề tài này một cách khoa học và nghiêm túc. Đồng thời, tôi cũng xin cảm ơn Ban giám đốc, cán bộ của Thư viện Trung tâm thông tin khoa học Học viện Chính trị Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh đã tận tình giúp đỡ tôi trong quá trình thực tập và hoàn thành khóa luận tốt nghiệp này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Người thực hiện

Đỗ Quỳnh Trang

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Đoàn Phan Tân (2001), Thông tin học: Giáo trình dùng cho sinh viên ngành thông tin thư viện và quản trị thông tin, Đại học Quốc gia, Hà Nội.
2. Phạm Văn Rính – Nguyễn Việt Nghĩa (2007), Phát triển vốn tài liệu trong thư viện và cơ quan thông tin, Đại học Quốc gia, Hà Nội.
3. Phan Văn – Nguyễn Huy Chương (1997), Nhập môn khoa học thư viện và thông tin, Đại học Quốc gia, Hà Nội.
4. Pháp lệnh Thư viện (2001), Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
5. Lê Văn Việt (2000), Cẩm nang nghề thư viện, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
6. Nguyễn Quang Hồng Phúc (2006), “Vai trò của mã vạch trong hoạt động thư viện hiện nay”, Thư viện Việt Nam, (Số 1), tr. 24-29.
7. Vũ Văn Sơn (1998), “Một số quan điểm về tin học hóa trong thư viện”, Tạp chí thông tin tư liệu, (Số 4), tr. 10-15.
8. Nguyễn Yến Vân – Vũ Dương Thúy Nga (2006), Thư viện học đại cương: Giáo trình dành cho sinh viên đại học và cao đẳng ngành Thư viện- thông tin học, Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
9. Trần Bích Hồng – Cao Minh Kiểm (2004), Tra cứu thông tin trong hoạt động thư viện- thông tin: Giáo trình dành cho sinh viên đại học và cao đẳng ngành Thư viện- thông tin học, Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
10. Lê Văn Việt (2006), Thư viện học những bài viết chọn lọc, Văn hóa thông tin, Hà Nội.
11. Bùi Đình Thi (2007), Nguồn lực Thư viện Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh, đề tài nghiên cứu cấp cơ sở, Học viện Chính trị- Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội.

12. Nguyễn Thị Hạnh (1997), Sự phát triển nghề nghiệp của cán bộ thư viện trong thời đại công nghệ thông tin mới, Tạp chí thông tin và tư liệu, (số 1).
13. Cao Minh Kiểm (1998), Đánh giá cụm chương trình lưu trữ và tìm tin văn bản CDS/ISIS và Inmagic Plus, Tạp chí thông tin và tư liệu, (số 2), tr 12-16.